

מתנחלים מקימים כבישים ומאחזים חדשים ולא חוקיים בהיקף חסר תקדים בגדה המערבית בחסות המלחמה בעזה

צוות מעקב התנחלויות שלום עכשיו, 20/11/23

מאז שהחלה המערכה הצבאית ברצועת עזה, ב 8 לאוקטובר 2023, אנו עדים לבניה בלתי חוקית חסרת תקדים של מתנחלים ברחבי הגדה המערבית. במהלך ששת השבועות האחרונים ספרנו הקמתן של לפחות 4 מאחזים חדשים וסלילתן של לפחות 9 דרכים לא חוקיות חדשות (רובן למאחזים לא חוקיים).

בניה בלתי חוקית בגדה המערבית נעשית במשך כל השנה אולם במקרים רבים, בעתות מלחמה ומבצעים צבאים אנו עדים לעליה במספר המאחזים המוקמים בשטח. כך למשל במהלך מבצע שומר חומות (מאי 2021) הוקם המאחז [אביתר](#) על אדמות הכפרים ביתא ויתמא. מחלקת הפיקוח על הבניה במנהל האזרחי שגם בימים כתיקונם כמעט ולא הורסת או אוכפת בניה לא חוקית או לחלופין מונעת חלק משמעותי מעבודות הפיתוח והבניה של המתנחלים, עובדת במתכונת מצומצמת ובפועל הבניה של המתנחלים נעשית כמעט ללא הפרעה.

במהלך המלחמה הנוכחית, יש עליה חסרת תקדים בהיקף הכבישים והדרכים הלא חוקיות שמתנחלים סוללים אשר כמותה לא ראינו מאז האינתיפאדה השניה. לצד הבניה הלא חוקית

ישנם עשרות מקרים של מניעת הגעת פלסטינים לאדמותיהם בשטחי C, והשתלטות על מעין אחד לפחות.

מפת המאחזים והדרכים שהוקמו במהלך המלחמה

דרכים וכבישים

צוות מעקב התנחלויות של שלום עכשיו תיעד לפחות 9 דרכים חדשות ולא חוקיות שנפרצו מאז החלה המלחמה. כל הדרכים הם באורך של מאות מטרים לפחות ולרוב אורכן מגיע למספר קילומטרים. פעמים רבות, סלילת דרך חדשה מאפשרת השתלטות על שטח נרחב

מכוון שהוא מונע או מקשה על פלסטינים להגיע לאדמותיהם שבקרבת הכביש. הדרכים החדשות מאפשרות הגעה נוחה מהכבישים הראשיים או מהתנחלויות למאחזים שהוקמו לאחרונה ולשטחים חקלאיים שבשימוש המתנחלים. חלק מהדרכים נסללו על אדמות פלסטיניות פרטיות. חלק מהדרכים שהוכשרו במהלך המלחמה נסללו באספלט, בחלקן הוצב מצע של חצץ המאפשר נסיעה נוחה כמעט ללא מהמורות, ובחלק מהמקרים נפרצה דרך ראשונית בעזרת כלים מכנים כבדים. לפחות במקרה אחד הדרך נחצבה בשטח של שמורת טבע מוכרזת.

רשימת הדרכים:

1. המאחז סנה יעקב/גבעת רונן שלייד הכפר בורין – סלילת דרך על אדמות הכפר בורין.
2. ההתנחלות פדואל, אדמות כפר א-דיק - סלילת דרך באדמה פרטית באורך מספר קילומטרים דרומית להתנחלות ומערבית לכפר א-דיק. הדרך מובילה למאחז חדש.
3. שמורת נחל קנה – חידוש פריצת דרך מהמאחז אלוני שילה לכיוון ההתנחלות עמנואל. הדרך עוברת כולה בשטח שמורת הטבע נחל קנה. הדרך נפרצה במקור בשנת 2018 ושלוש עכשיו הגישו תלונה למשטרה על העבודות.
4. מאחזי שילה - פריצת דרך בין המאחזים קידה מזרח לכיוון אש קודש. הדרך משמשת ככל הנראה לצורך הגעה לאדמות החקלאיות של ההתנחלויות.
5. מאחזי שילה - פריצת דרך לאורך כביש אלון (כביש 458) ממזרח למאחזי שילה.
6. ואדי א-סיק - סלילת דרך מצופה חצץ באדמה פרטית מכביש אלון (כביש 458) לעבר המאחז החדש של בן פזי. הדרך נמשכת מספר קילומטרים הסלולים על דרך עפר שהיתה לפני כן. המאחז של בן פזי הוקם רק בחודש יוני השנה והדרך החדשה חוצה אזור ואדי א-סיק וממזרח לכפר דיר דיוואן בין קהילות הרועים של ואדי א-סיק אשר [גורשו](#) מאדמותיהם במהלך המלחמה.
7. שדה יונתן - מאחז שהוקם מחדש עם תחילת המלחמה. בעבר מתנחלים ניסו להקים אותו מספר פעמים אך פונו. אל המאחז המחודש, נסללה דרך באדמה פרטית, מצופה חצץ מכביש אלון (כביש 457).
8. נגוהות צפון - פריצה וסלילת אספלט על דרך מההתנחלות נגוהות לכיוון המאחז הצפוני שהוקם רק בחודש יולי השנה.
9. חוות המור/טנא עומרים - פריצת דרך חקלאית ממזרח להתנחלות טנא עומרים ובעמק שממזרח למאחזים חוות המור והחוה של שבתאי.

דרך מהמאחז אלוני שילה בשטח שמורת הטבע נחל קנה

דרך מדרום להתנחלות פדואל

הדרך למאחז החדש של בן פזי

הדרך לשדה יונתן

סלילת דרך מצפון להתנחלות נגהות

מאחזים חדשים

מאז פרוץ המלחמה צוות מעקב ההתנחלויות של שלום עכשיו תיעד לפחות ארבעה מאחזים חדשים לצד לפחות מאחז נוסף שהוקם ופונה בעבר נבנה מחדש.

רשימת המאחזים:

1. דרומית להתנחלות פדואל.
2. באזור גוש ההתנחלויות של שילה, ממערב להתנחלות אביחי ובאדמות הכפר תורמוס עיא הוצבו קרוואנים חדשים.
3. ליד המאחז עשהאל בדרום הר חברון הוקמה פרגולה והמקום מאויש במתנחלים.
4. ליד עשהאל במרחק של כמה מאות מטרים מערבה הוקם מאחז נוסף, הכולל מבנה נייד ואוהל.

כמו כן, כמה ימים אחרי תחילת המלחמה מתנחלים הקימו מחדש את המאחז שדה יונתן שעל אדמות דיר דיבואן. שדה יונתן הוקם ונהרס מספר פעמים בשנתיים האחרונות. מצפון להתנחלות נגהות המשיכו המתנחלים בעיבוי המאחז שהוקם על אדמות בית עווא בחודש יולי האחרון.

מאחז בין ההתנחלות עמיחי לכפר תורמוס עיא

מאחז מערבית למאחז עשהאל

בניה באישורי ועדות התכנון

לצד הבניה הלא חוקית הרחבה של המתנחלים, נסללה דרך מילוט מההתנחלות עמנואל לעבר כביש נחל קנה (כביש 248). התוכנית לסלילת הדרך פורסמה כבר בחודש פברואר והוצא צו תפיסת מקרקעין (צו מס' 28/06/ת). החשש הוא שכביש זה יתחבר בעתיד לפריצת הדרך שנעשתה מהמאחז אלוני שילה בגדה השנייה של נחל קנה. בלחץ שרת התחבורה, העבודות בכביש עוקף חווארה המשיכו גם במהלך המלחמה והכביש נחנך ביום ראשון ה 12.11.23. הכביש נסלל בעלות של 350 מיליון שקל והפקעה של 406 דונם אדמות פלסטיניות פרטיות.

השתלטות על מעין

במהלך המלחמה אנו יודעים על מקרה אחד לפחות של השתלטות מתנחלים על מעין עין סילון הנמצא על אחת הדרכים הדרומיות מהכפר קוסרא לכביש 60. הכביש אינו בשימוש כבר שנים רבות וחוסם לתנועת פלסטינים. מאז סוף חודש אוקטובר מגיעים מתנחלים מאזור שילה כמעט כל יום אל המעין. במקרה אחד לפחות המתנחלים תועדו מנפצים את מבנה המעין.

מניעת תנועה מפלסטינים על כבישים ראשיים ומניעת מסיק

במאבק על המרחב של שטחי C מאז ראשית המלחמה, מתנחלים מקיימים הפגנות וחוסמים [כבישים](#) במקרים שבהם הצבא מחליט לאפשר תנועת פלסטינים בדרכים הראשיות. בנוסף, תועדו עשרות מקרים של [מניעת](#) מסיק של פלסטינים באדמותיהם, בעיקר באדמות הנמצאות בצדי הדרכים. למאבק למניעת המסיק הצטרפו קריאותיהם של השר [סמוטריץ'](#) וח"כ צבי סוכות.

בתחילת המלחמה, הציבו מתנחלים דגלי ישראל בין הדרכים הראשיות לדרכים המתחברות אל הכפרים הפלסטינים, כסימן של ריבונות. הפלסטינים חוששים להוציא את הדגלים והם עומדים במקומם כבר שבועות רבים.

שלום עכשיו: בחסות המלחמה ברצועת עזה, הפכה הגדה המערבית לזירת השתלטות חסרת תקדים על שטחי C. מתנחלים מקימים מאחזים חדשים ופורצים דרכים בהיקפים שלא תועדו מאז האינתיפאדה השנייה, ולצד זאת, הם מונעים מפלסטינים לנסוע על הכבישים הראשיים. פעילות זו לצד [אלימות](#) מתנחלים בחודש וחצי האחרונים, הפכו את שטחי C לאזור

בשליטה כמעט מלאה של מתנחלים. אם מדינת ישראל לא תתעשת ותאכוף את החוק, בבוקר של אחרי המלחמה בעזה, נתעורר לסיפוח דה פקטו של שטח C בגדה המערבית על ידי המתנחלים עצמם.